

De vergiften door tandartsen gebruikt en hunne tegengiften

DOOR

C. W. GLASSINGTON, Edinburgh.

(British Journal of Dental Science Vol. XI.)

In deze voordracht wijst G. er op dat de tandheekkundigen talrijke stoffen gebruiken die meer of minder intensief vergiftig zijn en meestal onveilig of in 't geheel niet geborgen en bewaard worden. Zij bewaren ze in een bureau of een instrumentenkastje (gewoonlijk ongesloten) of op een standaardje. Meestal staan ze voor de hand, binnen het bereik niet alleen van den tandarts doch ook van den patiënt. Het gebeurt niet zelden dat wij de operatiekamer even moeten verlaten voor het nemen van een afdruk, het maken van een model of articulatie of iets dergelijks en teruggekomen zien, dat de patiënt eens geproeft heeft van de medicamenten. Ook komt het voor dat de operateur bij vergissing een fleschje neemt, dat niet zooals hij denkt een onschadelijke stof, doch een vergift bevat en de inhoud in den mond appliceert. Onder deze en dergelijke omstandigheden is het gebiedend noodzakelijk, dat hij weet wat hem te doen staat. GLASSINGTON nu heeft getracht in zijn voordracht te beschrijven, wat er gedaan moet worden in zulke, gelukkig zeldzame gevallen.

Hij heeft kaarten laten drukken, waarop men alle ge-

wenschte inlichtingen spoedig vindt en indien men er een in de operatiekamer hij de hand heeft of ophangt, kan ze het middel zijn zich uit eene moeielijkheid te redden en een noodlottig geval af te wenden.

Verder vestigt hij de aandacht op het hebben van een antidota-kastje, dat van de hoogste waarde is voor den practicus. Het kastje bevat o. a. een maaghevel (thans meer gebruikt dan de vroegere maagpomp.) De buis wordt door den oesophagus in de maag gebracht, de glazen trechter aan het andere einde hoog boven het hoofd gehouden en water ingegoten tot de maag vol is. Terwijl de buis nog vol water is wordt ze dichtgeknepen, de trechter in een bak op den grond gehouden en de maag loopt leeg. Na drie of vier maal herhaling, is het water helder en reukeloos.

Verder bevatte het door G. vertoonde kastje een boekje van Dr. MURRELL getiteld: Wat te doen in gevallen van vergiftiging?

Dan is er een subcutaan injectiespuitje in met rechte en gebogen canule, een glazen mortiertje en stampertje om pastilles op te lossen. De antidota voor onderhuidsche aanwending zijn n. l. aanwezig in den vorm van pastilles of tabletjes.

Voor de tandartsen komen voor subcutane injectie, hoofdzakelijk in aanmerking:

1. Apomorphine: een der beste *braakmiddelen*. Los een pastille in 5 cM³. heet water op en injecteer in den bovenarm. Het werkt snel en zonder de onaangename nawerking van antimonium of ipecacuanha.

2. Salicilas natricus cum coffeino *een opwekkend middel*. Dezelfde applicatie als boven in gevallen van morphinevergiftiging.

Bij de kaart waarvan boven sprake was, en die hierachter afgedrukt is gaf G. nog de volgende opmerkingen ten beste.

Ammonium. Maak geen vergissing tusschen spiritus aroma-

ticus van ammonia en de sterke oplossing van ammonia; vlugzout verdund wordt melkachtig, de sterke oplossing niet. Breng geen sterke solutie van ammonia „ter opwekking” onder den neus, daar gevallen van hevige bronchitis daardoor veroorzaakt zijn.

Arsenicum. Tegen plaatselijke ontsteking van het tandvleesch of omringende deelen, ontstaan door minder zorgvolle applicatie: lauw warme antiseptische mondspoelingen zooals boorwater.

Carbol en Creosoot. Magnesium- of natriumsulphaat vormen er onschadelijke verbindingen mede. Na plaatselijke irritatie: olijfolie.

Cocaine. Tegen de vaak zeer angstwekkende symptomen die van tijd tot tijd voorkomen in gevallen van idiosyncrasie is ruime toediening van stimulantia het beste middel.

Nitras argenti. Wil men het in vasten vorm achter in den mond appliceeren, smelt een stukje op een platinadraad. Het stuk lapis zelf zou kunnen breken en in de keel van den patient vallen.

Sublimaat. Bij ontsteking van de gingiva door onvoorzichtig gebruik en te sterke oplossingen, penceel die plaatsen met tiuctura aconiti of een 20 % cocaine oplossing om de pijn te verzachten.

Lachgas. Vóór de toediening kleederen los, kunststanden uit den mond. Amylnitriet en tongentang bij de hand.

De kaart, waarvan reeds meer dan eenmaal melding is gemaakt, is als volgt:

Wat de tandarts doen moet in gevallen van vergiftiging.

1. Zend om medische hulp met de boodschap (indien mogelijk) wat patient genomen heeft of wat gebruikt is geworden.
2. Indien twijfelachtig welk vergif genomen is, geef een braakmiddel van mosterd en water of een onderhuidsche injectie van Apomorphine.

Vergiften.

Tegengiften.

Aconitum.

1. Maaghevel.
2. Braakmiddel (Mosterd of Apomorphine.)
3. Opwekkende middelen.
4. Liggende positie.
5. Inademen van amylnitriet.
6. Kunstmatige ademhaling.

Ammonium. (sterke solutie.)

1. Azijn of citroensap met water.
2. Verzachtende dranken.

Arsenicum.

1. Maaghevel.
2. Braakmiddel.
3. Magnesia in groote hoeveelheden.
4. Opwekkende middelen.

Carbol en Creosoot.

1. Maaghevel.
2. Braakmiddel.
3. Bitterzout- of Glauberzoutoplossing.
4. Olijfolie.
5. Amylnitrietinhalatie.

Chroomzuur.

1. Braakmiddel.
2. Maaghevel.
3. Kalk en melk.
4. Verzachtende dranken.

Cocaine.

1. Amylnitriet.
2. Opwekkende middelen.
3. Aetherinspuiting.

Chlooraethyl.

1. Frissche lucht.
2. Opwekkende drank.
3. Kunstmatige ademhaling.

Vergiften.

Minerale Zuren. (Zout-, Salpeter-, Zwavelzuur.)

Tegengiften.

1. Zeep en water.
2. Een of ander alkali.
3. Olijfolie.
4. Melk en eieren.
5. Morphineinjectie (geen maaghevel.)

Jodium.

1. Maaghevel.
2. Braakmiddel.
3. Stijfsel en water.
4. Amylnitriet.

Zilvernitriet.

1. Gewoon zout en veel water.
2. Braakmiddel.
3. Verzachtende dranken.

Amylnitriet.

1. Frissche lucht.
2. Liggende houding.
3. Kunstmatige ademhaling.

Opium.

1. Maaghevel.
2. Braakmiddel.
3. Beweging in de vrije lucht.
4. Koude douches.
5. Amylnitriet.
6. Kunstmatige ademhaling.

Sublimaat.

1. Maaghevel.
2. Braakmiddel.
3. Eiwit in groote hoeveelheid.
4. Opwekkende middelen.

Anaesthetica.

Vergiften.

Tegengiften.

Lachgas.

1. Trek de tong naar voren.
2. Frissche lucht.
3. Amylnitriet.
4. Kunstmatige ademdaling.

Aether. Laat de verantwoordelijkheid aan den narcotiseur.

Chloroform. Sta nooit toe dat het voor extracties gegeven wordt, doch:

Indien ingeademd:

1. Trek de tong naar voren.
2. Frissche lucht.
3. Aangezicht met een natten handdoek klappen.
4. Kunstmatige ademhaling.
5. Inversie van den patient.
6. Amylnitriet.

Indien ingenomen:

1. Maaghevel.
2. Braakmiddel.
3. Amylnitriet.
- 4.

Gemakkelijke braakmiddelen.

1. *Gewoon zout*: een eetlepel op een halve liter lauw water.
  2. *Mosterd*: twee eetlepels op een halve liter lauw water.
  3. Steek de vinger in de keel of prikkel de keel met een veder.
-